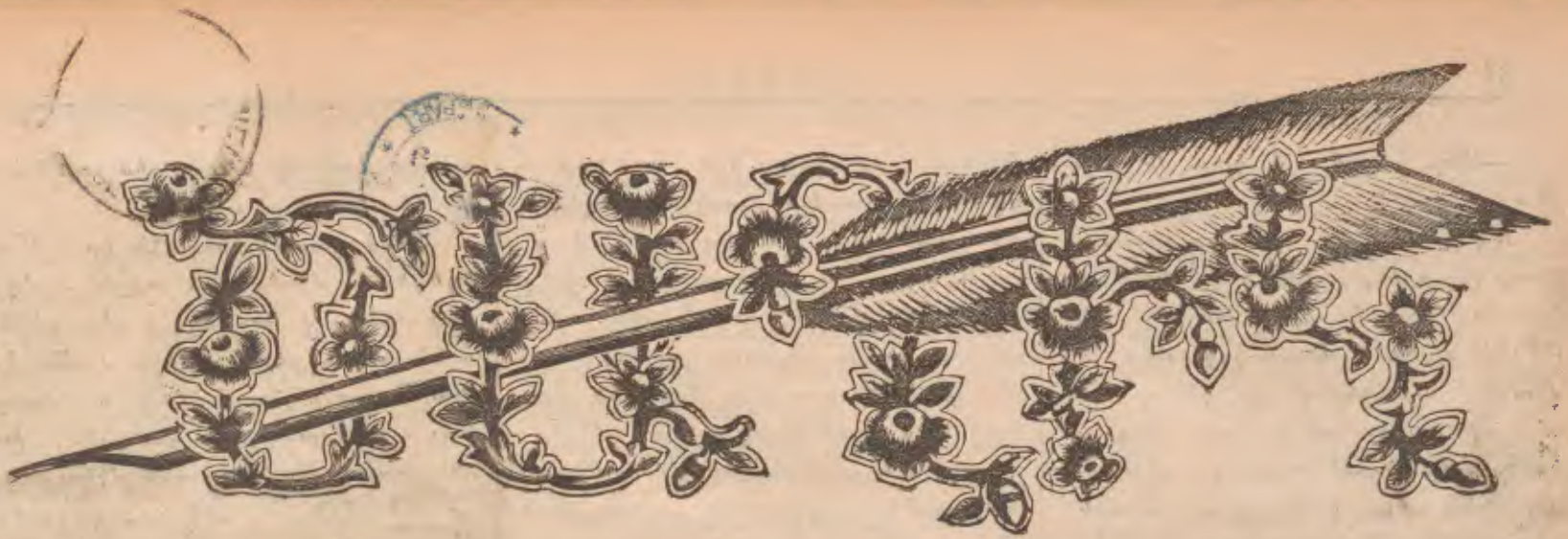

ԾԱՂԻԿ շաբաթը երկու անգամ կը հրատարակուի Զորեհար-
րի եւ Շաբաթ օրերն: — Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է
100 դրոս արծաթ: — Վեցամսեայն 50. — Գաւառաց համար 115 դրոս.
Վեցամսեայ 60. — Ծանուցման տողը 5 դրոս.

Որ եւ է նամակ կամ գրութիւն պէտք է ուղղել
Առ Արսոնաշէր եւ Տնօրէն Անտոն Սափեան,
Եսկի Զապրիյի ճառատեսի Նշան Լ.Ֆ. Պէրպէրեանի Տպարանն:
Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնք եւ չեն տրուիր:

ԹԻԻ 199 Գ. ՏԱՐԻ

1889

ՄԱՐՏ 17 ՇԱԲԱԹ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Մեծ Պահք. — Դէպքերէ վունջ մը. — Պօշ ամ-
պար տիպարի քիլէ. — Ասկէ անկէ. — Յօր-
եա՛ւ. — Գիտա՛յան. — Եէրտէն մալ չըգարան
վէ Այթուն ետրանար:

ՄԵԾ ՊԱՀՔ

—
Ե

Խեղճ կինը մենէ աւելի սարսա-
փած՝ առանց բառ մ'իսկ արտասա-
նելու մեկնեցաւ. իսկ մենք՝ առան-
ձինն՝ տրուած պատգամէն զգածեալ,
բոլորովին գլորեցանք խորհրդածու-
թեանց լափիւրինթօսին մէջ Շիտակը
ինչ մեղքս պահեմ, ես չեմ սիրեր
խորհրդածութիւններս, կամ՝ բոտ
նոր ապուլթեանց, տպաւորութիւններս
ի գիր առնել, վախնալով թէ մի
գուցէ անկարող լինիմ տեսութեանցս
աղաւաղեալ վիճակը չիրար համոձայ-
նեցնել. և միթէ վախնալու ալ իրա-
ւունք չունիմ. ահաւասիկ հիմայ ինչ-
պէս շարակարգեմ և նկարագրեմ այն
տեսարաններն, որք խորհրդածու-
թեանցս միջոցին աչացս առջեւ կը
պատկերանային. ինչպէս՝ կարծես ի-
նք կը տեսնէի բանագրեալ Փալա-
խա տէյնէկը և հսկայ եպսալանները,

որք լալէ ի ձեռին մարդ մը ձերբա-
կալած կը բերէին և կաշխատէին նո-
րա ոտքերը ֆայախա անցնել. խեղճ
մարդը կողբար ու կաղաղակէր:

— Աման, վէքիլի՛ պապա, ոտքդ
պագնեմ, խաչոր պաքըս չը կերայ,
մուկին խաբանը խուրմիշ պիտի ընէյի
տէ, անոր համար քիչ մը բաստըրմա
կը կտրէի կոր. . . ես ուտելու չէ-
ի. . . մեղայ:

— Ծօ չէ քի սողրա ան ձեռքով
կէնէ հաց պիտի ուտէիր:

— Չէ՛, չէ՛, չպիտի ուտէի, իրա-
ւոր չպիտի ուտէի:

— Ծօ անպիտան, անօթի պիտի
սատկէիր,

— Իրիկուան դէմ պաղնիք պիտի
երթայի, քէսէ սապօն պիտի քսուէի,
պղուոր մը թէք թէմիզ ըլլալէս ետքը
հացս պիտի ուտէի:

— Վա՛յ անօրէն. պաղնիք հէ՛,
Մեծ Պահքի մէջ պաղնիք ալ պիտի
երթայիրտէ ան սապօնու ջուրերը
պէրանդ պիտի առնէիր հէ. . . ծօ՛
անօրէն, սապօնը եաղլը չէ՛. . . զար-
կեցէ՛ք. զարկեցէ՛ք:

— Վա՛յ. . . վա՛յ. . . վա՛յ. . .
մեղայ, մեղայ:

Այս և ասոնց նման տեսարաններէ
զատ, յիշողութեանս առջեւ կը պատ-

կերանային նաեւ Սամաար պողան վար-
ժապետին, Տէր Վրդանէս քահանա-
յին ևն ևն անցքերն, որք առանց
չըրհայեցութեան բալթըր քիւր-
թիւլ և րասթ կէլէ նկարագրելու հա-
մար, մարդ պէտք է մէկ ձեռքով
Արմտանու կախուած արմատները
բռնած և միւս ձեռքը խաղմա քիւրէկ
առած գրէ՛ ինչ որ պէտք չէ գրել,
այնպէս որ բոլորովին հանէ Փասլան,
մինչեւ մէկն ալ խաղմային վրայ քիչ
մը ջուր սըրսկէ, և անիծէ զինքն ըսե-
լով. «Երաբ Գաւա ԳԱ Գաւա»:

Ասանկ բաներ ընել ամէն մարդու
յատուկ գործ չէ, ինչպէս մեր ալ
գործը չէ. ուստի թողունք մեր այն
խորհրդածութեանց նկարագիրն, ո-
րոնք վերջ չպիտի ունենային, եթէ
կեցած տեղերնիս ցնցում մը չզգայինք.
գլուխնիս վեր առինք և ինչ կըլլանք
կոր ըսելով չորս կողմերնիս նայիլ ըս-
կանք. և ահա ճիշդ այս միջոցին դե-
տինը ոտքերնուս տակ բացուեցաւ և
խոր անդունդ մը երեւան եկաւ. և
մինչդեռ մենք առ ահի ինչ ընելիքնիս
չգիտնալով՝ փախուստի ճամբայ մը
կ'որոնէինք, աներեւոյթ ձեռք մը մեր
օձիքէն բռնելուն պէս, առանց ձայ-
ներնիս հանել տալու անմիջապէս մէ-
ջը նետեց ըսելով:

—Անդ կացցես և զլոյս մի տեսցես :

Ո՛վ սոսկմանս, դժոխք նետուեցանք ինչ ըրինք, ամէն կալմ մուծն ու խաւար, բան մը չէինք տեսներ, բան մը չէինք լսեր, միայն կզգայինք որ վրանիս մուկներով կը լեկնար: և այնչափ որ կամաց կամաց մենք ալ իրենց պէս կեցած տեղերնիս զըպ զըպ վեր նետուիլ սկսանք: այս աներես կենդանիները իրենց շահատակութիւնը այնչափ յառաջ տարին որ վախնալով թէ մի գուցէ բոլոր արիւննիս ծածկով մեր կաշին ու ոսկորը միայն թողուն, սկսանք ձայներնիս ելածին չափ «օգնութիւն, օգնութիւն» աղաղակել, սակայն դեռ ձայներնիս չը կտրած, խարաղանի անտանելի հարուած մը դրոշմուեցաւ մեր ուսին,

—Աման, հիմայ կը մարիմ, ճան գործարան եօգ մը:

—Լուէ, միայն ասա ինձ, ո՛վ ես դու:

—Ես վշտակրեալ, չարչարեալ և գոգոզութեամբ գոգոզացեալ անարժան խմբագիրն Մաղիկ լրագրոյ, աղաչեմ զքեզ, աղատեալ զիս և արձակեալ եթէ կարող ոմն իցես:

—Այժմ ընդ իշխանութեամբ իմով իցես, բայց չէ կարելի արձակել քեզ, զի դու, վա՛յ քեզ, յանցանս բազումս գործեալ և կրկին դատապարտեալ ես ի բանտի:

—Բանտ, բանտ, ահ Աստուած իմ, ես որո՞ւ ինչ ըրի, ծանկս ծուռիկս քաջեալ և ինքիր հայիս խավրուկ միջ լեալ իցեմ և ասոր համար ալ հիշ մէկը երեսս ոչ նայելոց իցեն: արդ, գլխաւ դժոխքնակ վտարելոյս, մուկ կարանակէ պաշարելոյս, և խարաղանահարուածէ ճըվիկ ճըվիկ եկելոյս:

—Ո՛վ ետ իշխանութիւն և զօրութիւն և հաճութիւն ապաստանեալ և թագեալ ի տանս յայսմիկ, ի գիր արկցես և ալեմէ ֆաշ արաոցես զոր ինչ եղեալ և եղելոց իցէ, ո՛վ շնչականգ ի բանականայ, ո՛վ անպիտանդ ի պիտանեաց, ո՛վ աղքատդ յընչեղաց: լեր խասխաթի և մի տածեր յոյս ինչ:

—Ահ, եթէ գիտացես թէ ո՛րչափ մեծ լինին չարիք եթէ աստ ի բանտի մնալոց էմ: վա՛յ ինձ մեղաւորիս: վա՛յ որդւոցս անմեղից, զի ի

Ձատկին, որ եկելոց իցէ, նոր լաթ ոչ զգենուն, կարմիր հաւկիթ ոչ կերիցեն, բաւորեմա ոչ ճաշակեցեն, եաղլը չէօրէք ոչ ուտիացեն, թավուգ սուլունա չօրպա ոչ խմեսցեն: վա՛յ պարտապանիս անյամար բիւրոց, որք մէկ կուտ մը օլսուն ոչ կարիցեն առնուլ: վա՛յ բաժանորդացս բազմաթըւոց: որք ընթեռնով զՄաղիկն ոչ խնդացեն և վճարեալ բաժնեգինսն վրայ տայցեն: վա՛յ զմարմինս պարարողիս, որ կուշտ ու կուռ հաց ուտելէ և հաւկիթ սալաթասիով օղի տընկելէ մահրում մնացէ: վա՛յ ինձ առ ճէպ տէլիկիս, որ Ձատկին պատճառ բերեալ և եաղլար ետխալ եղեալ, էհ: մալճի բաժանորդներէ անճախ դրամ հաւաքել ոչ կարացեմ, վա՛յ ինձ, վա՛յ ինձ, վա՛յ ինձ: զորն ասեմ կամ զորն խոստովանիմ: գլխաւ ինձ և ողորմեա:

(Գալ անգամ)

ԴԵՊՔԵՐԷ ՓՈԽՆՋ ՄԸ

Որքան աղւոր, որքան տաքուկ են օրերը: Գարնան գեղածիծաղ աւրեն ենք իցի վրայ կը ցոլայ և հրածոպ ու կաթնաթոյր ամպերու ներքեւէն անուշ անուշ կը ժպտի: Ամեն կողմ թարմութիւն, ամենուրեք գեղեցիկութիւն կը տեսնուի: Հո՛ս, լեռներն ու գաշտերը դալարեալ պատմուճան հագած են: Հո՛ն, ծառերն, երկնքանգ ծաղիկներով պնտաղարդիկ, մէկ տարուան քունը թօթափած են և կեանքի երիտասարդութիւնը կը կրեն իրենց տերեւներուն վրայ: Ասգին, թիթեռնիկներ ծաղկանց վրայ կը փսփսան, անգին, թռչնիկներ պուրակներու մէջ կը ճռուողեն: Մէկ բառով, բնութիւնը քաղցրիկ բանաստեղծութիւն մը կ'ընծայէ, ինչպէս կ'ըսէ մելամաղձիկն Միլվուս . . . :

Ես ալ սիրող մըն եմ բանաստեղծութեան: Շատ կը սիրեմ երկինքն, երբ արշալոյս իր հրագէս մազերը հորիզոնին վրայ կը թափէ: շատ կը սիրեմ գիշերն ալ, երբ լուսընկան աստեղաց մէջ կը նազի, որպէս կոյս մը իր հողմածփիկ շղարշին տակ: Պարզ ըսելով, գերագոյն պաշտողն եմ գեղեցիկին, վսեմին և անհունին . . . :

Ահա այս էր միակ պատճառն, որ

տխուր վայր մը մղեց զիս շաբթուան փունջս կապելու:

Չորեքշաբթի իրիկունն էր: Մայր եկեղեցւոյ ժամահարը տասն ուժգին բախումներով արթնցուց զիս ցերեկուան անուրջքէ մը: Ճիշդ ժամն էր: Ելայ Պալըզլը գնացի: Հո՛ն, ուր մարդկային աւերակներ կը հանգչին, խորին լռութեան և դառն մէնութեան մը մէջ: Հո՛ն, ուր տարերք կը լուծին կը փոշիանան, և ուր ամենէն վիթխարի հսկայն իսկ կը խոնարհի Աստուածային յետին պատուհասին առջեւ:

Նստայ հոն, ցուրտ քարի մը վըրայ և չորս բոլորքս նայեցայ: Գերեզմանի ցցուած քարեր, տխրաստուեր շիրիմներ ու սեւ սեւ խաչեր մահուան տնձնաւորութիւնն էին գոգցես: Ամեն կողմ տխրութիւն կար, ամեն ինչ ահարկու պատկեր մը կը ներկայէր: Նոճիներ, մահաստուեր նոճիներ իրենց թեւերով կը ծածկէին այդ վերջին մնացորդները և արփենի շողեր չէին իջներ հոն . . . :

Վրաս ալ տերեւախիտ նոճի մը կար, կմախային բազուկներով, որոնք իմ վրայ կ'երկարէին, գոգցես զիս ալ լափելու: Եւ այդ ծառին, եզական բա՛ն, արժանի էր հարիւրամեակ մը կատարելու:

Աւելորդ է բացատրել թէ ինչ կը զգայ մարդ, երբ ինք զինք կը գտնէ այդպիսի վեհ ու տխուր վայր մը, որ ամբողջ սերունդի մը վերջին նշխարներն ունի իր ցուրտ ծոցին մէջ: Այդ մէնութիւնը, այդ լռութիւնը այնքան անուշ կուգայ երբեմն, զի մարդաչերը կը փակէ, երազներու մէջ կը սուզի և պահ մը ինքն իրմէն ելած կը փորձուի փաթթուիլ մահուան ուրուականին, ինք զինք անոր բազկաց մէջ զգալ, ընդունիլ անոր պաղուկ համբոյրները, օրորուիլ անոր կմախ թեւերուն մէջ, և, մէկ բառով, մեռնիլ . . . :

Ես ալ նոյն տպաւորութիւններն զգացի: Գրիչս ձեռքս բռնած, օրուան կեանքէն պիտի գրէի, բայց ինչ գրէի: այդ մենաստանին մէջ մեռած անձեր, մարած անցեր եւեթ ունէի չորս դիւս:

Կը ինչէի ներսէս Վարժապետեանը փափագեանը, Դուրեանը, Մանավեանը

այս չորս գերագոյն անձնաւորութիւնները, զորս շատ ու շատ կը սիրէի և որք իմ աչերուս առջեւ սեւ հողը մըտած էին :

Ներսէս Վարժապետեան, ինչ վսեմ անուն և ինչ վեհ յիշատակներ ունի հայ սրտերու համար : այդ ընտիր մարդը, Առաքելայի Հոգոյի այդ անմահ հեղինակը, սքողուած էր հիմակ այն թանձր ու անթափանց վարագոյրին ետեւ, զոր գերեզման կ'անուանենք :

Փափաղեանն ալ ունէի աչերուս հանդէպ, իր տաղանդի ճակտով, իր ուղղորդ կեցուածքով, զոր կ'առնուր յաճախ երբ Ազգային ժողովներու մէջ բեմասացութեան կ'երևեր : Դեռ կը լսէի իր մերթ որոտընդոտ, մերթ որորմ ձայնը, որով իր հոգոյն ռումբերը կը թափէր :

Հապա Դուրեանը, հապա Մանավեանը, կրնայի՞ մոռնալ այս զոյգ մը աստղերն ալ, որոց մին իր արշալոյսին մէջ մարեցաւ, իսկ միւսը վերջալոյսի ատեն : մին, իր սիրոյ խոնջութիւններէն պարտասած, նորաթառամ ծաղկի մը պէս թոշնեցաւ : և միւսն, մտքեր տաշելէ, հանճարներ շինելէ և մարդեր պատրաստելէ ալ հալած ու մաշած, զինաթափ եղաւ կեանքի պայքարներուն մէջ և գնաց առանձնանալ խասգիւղի բարձանց վրայ, սա բառերը միմիջեւով :

« Իբրեւ երազ կամ վաղախոյս մի ստուեր ,

Կանցնին աւուրը , ամիսք , տարիք և դարեր :

Քո կեանքն է վա՛հ , ո՛ր անցորդ , Մի խաղաղիկ բաղդի ձախորդ : »

Բայց ինչ ըրինք, կը մտածէի, Մանավեանի մահունէն յետոյ : մէկ քանի դահեկաններ եւեթ դրինք անոր անոքիկ զաւակներուն ձեռքը, և լմնցա՛ւ : Այս էր մեր պարտականութիւնը, զայս կը պահանջէին ազգին բաղձամեայ մշակի մը բեղմնաւոր քրտինքները, զորս առատօրէն թափած է խասգիւղէն սկսեալ մինչեւ Եփեսոսի գոլէի որբոց պատսպարանը : Ցաւալի անտարբերութիւն, ինչպէս կը գրէ Աւետիս իր Աշտիշատի տաճարին համար :

Պէտք է յարգենք, միշտ յարգենք յիշատակն այն մարդուն, որ ազգին համար կը ծնի, ազգին համար կը

մաշի և յուսկ ուրեմն ազգին համար կը մեռնի :

Պէտք է օգնենք, յաւէտ մեկենաս ըլլանք այն վատաբախտիկ զաւակաց, որոնք, հէ՛գ մանուկներ, վարժապետի մը զաւակն ըլլալու դառն դրոշմն ունին իրենց ճակտին վրայ :

Դժոժ ըլլանք, գթով կ'ապրին ազգերը . . .

Մինչ այս գաղափարները մտքիս մէջէն կը թաւալէին, յանկարծ տեւրեներու խարշափ մը լսուեցաւ : երկինք նայեցայ, որ նուազկոտ պայծառութիւն մը ունէր : վերջալոյսի յետին կարմիր ցլքերը տակաւ կը մարէին հորիզոնին վրայ և արեւուն հրավառ սկաւառակը տակաւ կ'ըսքողուէր լեռներու ետին : Գիշ մըն ալ անցաւ : թեթեւ գեփիւռ մը այտերս շոյեց : վար նայեցայ, դեռ բան չէի գրած : վեր նայեցայ, օրն, ա՛լ մեռած էր մեկնեցայ :

* * *

Սրբազան Պատրիարք Հայրը մեծ որոշում մը ըրաւ, յորմէ հետէ բազմեցաւ իր պատրիարքական դահլիճի վրայ : Եւ այդ որոշումը մեծ զորդահանեց եկեղեցականաց դասուն մէջ, որուն գործունէայ անդամոց յատեր կարծես ամրապէս գամուած էին Կ. Պօլսոյ հողին վրայ : Մին, Ոսիորի փանց վրայ, գաղափարական աշխարհներու մէջ, երազներ կը տեսնէր : միւսն, Գատրգիւղի պայծառ երկնից ներքեւ, նորաձեւութեանց և արդուզարդուց ճոխ ցուցահանդէսի մը մէջտեղ, չէր կրնար երեւակայել իրմէն երջանկագոյն մէկը :

Բայց պատրիարքական որոշումն եկաւ հիմնովեր տապալեց ամենուն անուշ պատրանքներն ու ակնկալութիւնները : Եփեսոսի պերճախօս քարոզիչը, Ռոտոսթոյի քարերուն վըրայ ինկաւ : Դուրեան, Եւրոպիոյ քաղաքակրթեալ երկիրներն այցելու հովիւ ղրկուեցաւ և եղիչէ վարդապետ, այդ տարաբախտ եկեղեցականը, ըստիպուեցաւ յուզեալ սրտիւ և արտասուածութիւն աչերով մնաս բարեաւ ըսել Բիւզանդիոնի պաղպաղուն աստղերուն, և երթալ մօտենալու Եւրոպիոյ հիւրասէր արեւուն :

Արդարեւ որքան դառն է մարդուս, թողուլ իր հայրենի երկիրն ու

երթալ այնպիսի տեղ մը, որ անուան մէկ ուրիշ բառը կրնայ չարագուշակ համարուիլ խեղճ Այվաղեանի գլխուն : Բայց ի՞նչ կրնանք ընել : այս է գերագոյն որոշումն ու վճիռը, որուն առջեւ գառնուկի նման խոնարհիլ պէտք է :

Գաւառներն անդադար հովիւ կ'ազաղակեն : ամեն շաբթու արցունքներով գրուած հեռագիրներ կը տեղան Պատրիարքարանին և լրագրութեան : Այն որ իր ուխտը պահել գիտէ, այն որ արցունքներու լեզուէն կը հասկընայ, սլարտի փութալ յօգնութիւն մեր գաւառացի եղբայրներուն, մխիթարել զանոնք իրենց բարոյական ունիւթական գոթախտութեանց ատեն, պատուար կանգնիլ օտար ոտնձգութեանց դէմ և այս կերպով կատարած ըլլալ իր ուխտն ու պարտաւորութիւնը :

Թո՛ղ հալին սառերն ու քարերը մեր սրտին վրայէն և մենք գլխոտ ըլլանք, միշտ գլխոտ :

* * *

Յարեա՛ւ . . . : Այս էր վերնագիրն երեք բարիգեան հեռագիրներու, զորս ընթերցանք հինգշաբթի իրիկուն Արեւելի ազգային լրոց բաժնին մէջ :

Հեռագիրներն, որք զարմանալի զուգադիպութեամբ մը Ձե՛ մարտ թըլականը կը կրէին, ծանուցանելէ յետոյ նազարէթ էֆէնտի Տաղաւարեանի Ողջ լինելն, իրաւամբ կը հեգնէին այդպիսի ստայօգ լուրի մը անխիղճ հեղինակն, որ կ'երեւի թէ շատ կը սիրէ մահաբոյր կատակներ կամ չարաշուք խաբէութիւններ ընելով, հեռուէն ծիծաղիլ այլոց դառնահոսան արցունքներուն և աղէկիզիկ հեծկլտանաց վրայ :

Բայց ինչ շահեցաւ նա իր այս բարբարոսական թղթակցութենէն . — ոչինչ : նոյնպէս ինչ կըցաւ ընել նա, սոյնօրինակ վատ խաբէութեամբ մը . — մեծ բան : Դրչի երկու հարուածով ջանանք պատմել նկարագիրն այն տեսարանաց, որք պարզուեցան ամեն տեղ, Տաղաւարեանի մահուան դառն արձագանգին ի լուր : Հո՛ս, արցունքներու առատ հեղեղ մը այտերը կ'ալօսէր : հո՛ն, սրտմաշուկ հառաչանքներ յերկինս ի վեր կ'ընէին : սա, Արամեան վարժարանի նախկին սան մը :

մահուան դէմ անէծք կը թափէր. նա, պառաւ ալլ գորովագութ կ'ընէր, մազերը կը փետտեր, իր դժացունէն զովանանքներ կարգալով. . . : Ի մի բան, Արեւելի անգութ գութկան, որ չարաձայն ագռաւի մը պէս, հէք Տաղաւարեանի գանկը կը կրծէր, կըրցաւ իր մտադրած գաղափարաց իրականութիւնը տեսնել և հեգնութեամբ ծիծաղիլ անոնի մօտէն վրայ. ինչպէս խիստ գեղեցիկ բացատրութեամբ մը կը զրուցեն յաճախ մեր մամիկները:

Եթէ միտարարական պարագայ մը կայ այս իրողութեանց մէջ, այն ալ սա է թէ, մեր գրագէտք ու գրատըգէտք, բանասէրք ու անբանասէրք չ'իսկան յախուռն ի հրապարակ և, Արեւելի մասնական կենսագրութենէն յետոյ, չի չարչրկեցին ու չի քաշկռտեցին զաւարդիլն Տաղաւարեան իրեն ցաւոց անկողնոյն մէջ, ուր կը տառապի երկար ժամանակէ հետէ:

Հէք մարդ, որքան տխուր գաղափարներ ունեցաւ արդեօք, երբ լսեց իր վրայ եղած անհիմն ճամարտակութիւնները. ինչ արցունքներ ցոլացին արդեօք իր տենդաւառ աչերուն մէջ և ինչ գառն ծալքեր գծուեցան իր շրթներուն վրայ. . . :

Տեսաւ մահն իր ամբողջ արհաւիրներով. քմծիծաղ մը ունեցաւ, ինկաւ դալկահար ու դողդոջուն. գաղաղը դրին դոյն, առաջնորդեցին ի Բէն-Լաչէզ, հողին մէջ ամփոփեցին և մինչ շիրիմ կը կանգնէին իր վրայ. . . յարեալ:

16 Մարտ 89

ՀՐԱՅՐ

Եէնի-գափու

Ապրելու երջանկութիւնն է որ կաւ. թէ մեռնելու փառքն: Վէրսոն Հէ-Կո

Այն որ շատ հմտութիւն ունի, և չը գիտեր ի նմանէ օգտիլ, կը նմանի իշու մը որ թանկագին քարերու բեռ մը կը կրէ և յարդ միայն կուտէ:

Արաբական առած

Առաքինութիւնը բարոյական բընութեան առաջին գեղեցկութիւնն է:

Տէկն Խը Սէյալ

ՊՈՅ ԱՄՊԱՐ ՏԻՊՍԻԶ ՔԻԼԷ

Արա սըրա պիւրէր մաղաղա քիւլաւալա. ահա ինչ կայէթ տուն. ա. տէթա պէտհաւա մալ վէրէճէքլէր եօլունտա իլանլարը, կազէթալարտա, տուվարարտա կէօրիւնտիլիւ կիպի, պու կիւնլէրտէ տալիս կալաթատա եէնի քիւլաւա օլունտա պիւր րուպա մաղաղաւընըն իլանլարը կէօրիւմիւլ տիր:

Կէչէն կիւն իւսթիւ պաշը թէմիշ տաւմէն պիւրի, քէօթիւ պաշընտա եաբըշտըրլան իշ պու իլանր տալիւն հալտէ օգոււմագտա իքէն, ահապալաւընտա պիւրի:

—Նէ օ, տալմըշ նէ օգոււեօրսըն:

—Շու իլանը:

—Հա, աննաթըմ. եօք տօղրուսու. բէք կիւզէլ եաբմըշ, օ կէօրսէն, առամ հէյրան օլուր:

—Առամ, նէսինէ հայրան օլաճաղըմ, իշթէ, պիւր քեաղըտ բարչասը. տուվարա եաբըշտըրմիշ կէչմիշ:

—Եօք ճանըմ. պէն իլան իչին տէմէեօրըմ, իլանտան նէ ալըրսըն, պէն մաղաղասը իչին տէյօրսըմ. օ կէօրսէն նէ պիւնա, նէ մօթըրալար, նէ արլէֆիլի եաղըլար, սատէ եաղըլար իչին տէօրտ եիւզ իրա վէրմիշ տէյօրլար:

—Հանը իլանտա էօլլէ պիւր շէյ տէմէյօր նէ:

—Սմա եաբտըն հա, մաղաղանըն մասարիֆինի տէ մի իլանտա եաղաւաճ:

—Նա սըլ մասարիֆ պէ, տէօրթ եիւզ իրա եաղըլա վէրմիշ տէեօրսըն, հանը, պուրտա պառմահանէ լազըրտըսը եօք, եաղըլը նէ եաբաճագ:

—Եօք պէ. ճամլարըն իւզէրինէ եաղտըրմըշ օլտուղու եալտըլը եաղըլար իչին տէեօրըմ, ամա բէք մէն. շուր շէյթէր կէօրմէտին մի:

—Նէրտէ կէօրէճէյիւմ, դարչեա կէչտիլիւմ եօք քի:

—Էօլլէ իսէ հայտէ պիւր կիտէլիւմ տէ կէօրէսին. հաղըր վազըթ աահա էրքէն:

Պու իքի բէֆիգլէր գաֆա գաֆա յա վէրիպ, Գալաթայա կէչէրլէր վէ մահալը մագսուտէ վարըրլար:

—Եահու, պու նէ գալապալըգ,

պէտհաւա րուպա մը տաղըտըեօրլար նէ եաբըեօրլար,

—Եօք առամ, սէյիրճի:

—Ս, սահիհ խըղը շէյ, կէլինլիք դըզ կիպի տօնանմըշ. եօք, տօղրուսու պէն իուպա ալաճագ օլտամ, պու տիւքեանը պրագըպտա պաշգա եէրէ կիթմէմ:

—Եալաշ պէ, նէ իթիյօրսըն սէյիր էտէճէքսէն առամ կիպի սէյիրիւնի էթ:

—Նէ օ արգատաշ:

—Նէ օլաճագ, էօնէ կէչէյիւմ տէյի իթիպ տուրուեօր:

—Մօ, աման բէնտինի գօլլա պիւր շէյ չարտըրմայասըն:

—Նէ վար քի նէ չարտըրայըմ. ծօ շու չօճուղը պէրիլէ աշ չըղնանաճագ:

—Տուտու հանըմ քովի չօճուլիթ մուխայէթ էղիր:

—Վոլ, եիւրէյիւմ օյնատը, քէօր օլտսըճա սանա եանըմտան ալըրմա տէյօրլար:

—Վարտա՝ արապա կէլիեօր:

—Վուլ ծունը կիլուա՝ քա նայէ ա. րապային թէքէրախները ֆիստանիս քսուեցաւ տէ պիւթիւն լէքէ էղաւ:

—Թէքէրախները կոտորտի պիլէսի, սաղըլիւ սէլամէթով սէյիրի չի կայնէլնը:

—Տէհ չիւշ. . . ալըլըն վարտա՝ . . . :

—Աման աման. . . :

—Քա նէ օլտու պէնի սէճէրէլի գօրգութտուն:

—Նէ օլտճագ պագսանա պէկիւլէ կէչէն տէմիլէ իլիշտի բաֆլթասը չըգտը:

—Քա վուլ պարէ բրամաթէֆճի. նին բարասընը վէրմիշ օլտագ. հայտէ հոյտէ վազ կէչտիւմ պու սէյիրտէն կիտէլիւմ:

—Վալ վալ վալ:

—Օրտա՝ նէ օլտու պէ:

—Նէ օլաճագ. էչէքլէր կէչտիլին. տէ քէրէսթէ աեաղընըն իւսթիւնտէն կէչմիշ:

—Սանա պիւր շէյ տէյիւմ մի. պիւզէտէ պիւր շէյ օլմատան հայտէ շունտան եէրիմիլէ կիտէլիւմ զիրա պէնտէ վազ կէչտիւմ պու սէյիրտէն:

Յ Ա Ր Ե Ա Ի

—Ո՞վ յարեաւ, արդեօք Զատիկը եկաւ:

Այսպէս կը հարցնէին իրարու Հինգշաբթի աւուր Արեւելք կարդացողները:

—Այո՛, ՅԱՐԵԱՒ բառը բերնէ բերան այնչափ տարածուեցաւ, որ մինչեւ իսկ սախաներուն պէքճիններուն ակնջն ալ ինկեր է, որոնք յաբէ՛ւը լսելնուն պէս զէմպիլին խափմիշ ըրեր և դէպ ի նորատունկեան խան վազ՛ր բն կարմիր հաւկիթ ծողվելու համար, բայց ի վերջոյ ինչէն ինչ ըլլալը հասկընալով տեղերնին տիտիկ ըրեր են եղեր:

Ապա ուրեմն ո՞վ յարեաւ.—Նաղաբէթ էֆէնտի Տաղաւարեան. որ անցեալ շաբթու Փարիզի մէջ մեռնելէ և լայնածաւալ դագաղի մը մէջ դրուելով թաղուելէ և որպէս զի ճայմիշ ըլլալով նորէն դուրս չելէ, վրան սունթուրու կոթող մ'ալ տնկուելէ վերջը, ինտոր եղեր կոթող մոթող ամէն բան տակն ու վրայ ըրեր ու գերեզմանէն դուրս նետուեր է:

Ինչ զարմանալի բան, կարծես հըրաշից դարու մէջ կապրինք. անցեալ շաբթու մարգարէներու խմբի մը երեւան գալը կարդալէ վերջ, այս շաբթու ալ Փարիզի մէջ նոր Ղազարոսի մը յարութիւն առնելը կարդացինք և եթէ ասանկ երթայ, եկող շաբթու ալ թերեւս սուտ քրիստոսի մը աշխարհք գալը պիտի կարդանք:

Եւ ինչո՞ւ չը կարդանք, քանի որ սուտ կամ իբաւ, տեղի կամ անտեղի ամէն յուսած ու խօսուած չգրելու պատճառ մը չկայ, հոգ չէ թէ այդ պատճառով շատեր ոգոյ պիտի մատնուին, արիւնէն արցունք պիտի լան, որո՞ւ հոգ, ինչ կուզեն թող ըլլան, այսօր մեռաւ կ'ըսենք, վաղն ալ յարեա՞ւ: Կամ ասոր յարեա՞ւ վաղը մեռաւ, այվաղ գասապ, հէքսի պիլ հիսապ:

Գրաշարը կը պահանջէ որ այ եւս չը գրեմ, ուստի ի՞նչ ըսեմ, հէմէն Աստուած շնորհք տայ:

—Բարեկամ, ինծի հարիւր ոսկի փոխ կուտա՞ք:

—Շատ աղէկ, բայց կրնա՞մ հասկընալ թէ ի՞նչ պիտի ընէք:

—Էֆէնտիմ, նոյն հարիւր ոսկիով դործ մը պիտի ընեմ և չորս օրուան մէջ տասը ոսկի պիտի շահիմ. հինգերորդ օրը հարիւր ոսկին ամբողջ կը վճարեմ:

—Փանի որ այդպէս է, առէք ձեզի տասը ոսկի:

—Բայց տասը ոսկիով ատ ըսած դործս չի կրնար ըլլալ:

—Հոգ չէ, այդ տասը ոսկին ի հսկն յաւիտենից թող ձերը ըլլայ. ահաւասիկ դարձեալ դուք տասը ոսկի շահեցաք, ես ալ իննսուն ոսկի շահած եղայ:

* *

Երիտասարդ մը կամուսնանայ, բայց այն շաբթուն բաւական հարստութեան տէր զոքանջը կը մեռնի. երիտասարդը չափազանց վշտակուելով այնչափ կուլայ որ աչքերը կսկսին կարմրիլ. կինը ամուսնոյն այս վիճակը տեսնելով կը հարցնէ.

—Ի՞նչ, իմ մայրս այդչափ շատ կը սիրէք:

—Ի՞նչպէս չը սիրեմ, անոր ինձ ըրած բարիքը միթէ կրնամ մոռնալ:

—Զարմանալի բան, անկապ քեզի ի՞նչ բարիք ըրաւ:

—Ի՞նչ կըսես, ամուսնութենէս ութ օր վերջը անմիջապէս մեռնիլը, քիչ բարիք կը կարծես կ'որ:

* *

Հարուստ անձ մը կը վախճանի և յուղարկաւորութեան միջոցին աղգականք կսկսին վայել ու կոծել ըսելով.

—Ա՛խ, ո՛ւր կերթաս, հոն ոչ անկողին կայ ոչ վերմակ, ոչ հաց կայ, ոչ ջուր, ոչ սպասաւոր կայ ոչ սպասուհի . . .

Յուղարկաւորութեան ներկայ եղող աղքատ տղայ մը այս խօսքերը լսելով իր քովը կեցող հօրը կը հարցնէ.

—Հայրիկ, աս մեռելը մեր տո՞ւնը պիտի տանին:

* *

Մատամ էվաէ՛ մի:

—Էվաէթ էֆէնտիմ, էվաէ, ֆազաթ հէնուդ թուալէթինի վերմէմիշ տիր:

—Բէնտիսինի աղքճըգ կէօրմէք իսթէրիմ:

—Պիրաղ սօնրա կէլիպ կէօրսէնիլ տահա կիւզէլ օլուր:

—Շիմտի պիր սէպէպ մի վար:

—Հայըր, պիր սէպէպ եօգ, պիրաղ սօնրա թուալէթի կէօրիւսին տէ, օնու իչին:

—Թուալէթի թուալէթսիլ, նէ՛ ֆարգ վար:

—Զօգ ֆարգ վար էֆէնտիմ, չօգ ֆարգ, եարըտան զիեատէ:

* * *

Իքի եան քէսէճի եօլտա կիտէր. քէն տիկէր պիր եան քէսէճիյէ թէսատիւֆ էտիպ, քէմալը թաաղիմ իլէ սէլամա տուրուրար. եան քէսէճի պուլարա սէլամ վերմէյինճէ, իքի եան քէսէճի պիրպիրլէրինէ:

—Պիրատէր, պու հէրիֆ պիզէ նի՛ չին սէլամ վերմէտի:

—Հիչ թէնէզզիլ իտէ՛ր մի:

—Սէպէպ:

—Ա դուզոււմ, հինայէթ մահքէ մէսինտէ մահքիւմ օլան, պիլիմ կիպի հէնուդ սապըգալը օլմաեանլարա թէնէզզիլ իտէ՛ր մի:

Գ Ի Տ Ա Կ Ա Ն

Զայնագրին հրաշալիքները.— Առողջապահ հոլթիւն անդեան.— Ոտամոքսի միքոսպներ:

Արդեօք երբ պիտի վայելենք էտիսլնի Զայնագիրն որ Անգղիոյ մէջ մեծ աղմուկ կը յարուցանէ. էտիսլնի փորձերն կը լինին ուշադրութեան առարկայ: Նիւ-Եօքքի մէջ ձայնագրով ամէն ինչ ի գործ կը դրուի, երաժշտութիւն, երգ և այլն: Զայնագիրը հաստատուած են հեռախօսի (թէլէֆօն) մը առջեւ և հեռախօսը փոխանցած է երաժշտութիւնն, երգն, խօսքն մինչեւ Ֆիլատէլֆիա, Ֆրանկլինեան հաստատութեան մէջ գտնուող ձայնագրի մը: Զը մոռնանք ըսել թէ երկու քաղաքաց հեռաւորութիւնն է 165 քիլոմէթր: Եւ ինչ հշդութեամբ կազմուած

Թինիտէ չաղըրորդ, հաճի Ահմէտ հէքիմիզէ տէտի քի «պիզ պու կիճէ խիւտամը տալէթ էթտիք, պուրատա պիր թիւթսիւ եագաճաղըմ»։ Թիւթսիւյիւ եագաղըմ. սօնրա, խանըն օտա պաշըսը օլմագլըղըմ հառէպիլէ, պէնտէն պիր օտա իսթէտի. իւչիւնճի գաթտա 33 նօմէրօլու օտա պօշ օլտուղունտան, պուլարա միւնասիպ կէօրտիւմ. պէն վէ Մէհմէտ աղա վէ հաճի Ալի վէ Ահմէտ մէղքիւր օտաեա չըգտըգ. հաճի Ահմէտ օտանըն էնիւնի պօեուսու էօլտի օտանըն քիրասընը եթմիշ զրուշա բաղարըգ էթտի. մէղքիւր օտանըն քիրասընը թարաֆըմըղտան վէրիմէսիւնի թահիւտ էթտիք, սօնրա պիզիմ օտաեա էնտիկիմիզտէ, հաճի Ահմէտ.— Թահթա գալէտէ չամ սանտըգ սաթարլար, պուլարտան տէօրթ թանէ ալմագ վէ իւղէրէրինէ պիրէր արընն եէշիլ մուշամպա լաղըմ տէտի. պիզտէ գըլաղուզա կիթտիք, 12 չէր զրուշա տէօրթ սանտըգ իլէ մուշամպալարը ալտըգ, հաճի Ահմէտ պուլարտան մաատա պիր սիեաճ քէտի վէ պիր սիեաճ թափուգ ալմագ իսթէր տէտի։

Պիզտէն իսթէտիքիւրի սիեաճ քէտիլի կէթիւրմէիպ, եալընը թափուղու կէթիւրաիք. պուլունն իւղէրինէ պէն, Մէհմէտ աղա վէ չըրաղըմ Արթին վէ Ահմէտ վէ գլաղուղու, եանի ալթըմըգ պիրտէն եօգարքի օտաեա չըգտըգ. հաճի Ահմէտ Թահթա գալէտէն ալտըղըմըգ սանտըգլարը օտանըն տէօրթ քէշէսիւնէ գօլտու, օրատա թէքրար թիւթսիւ եագաղըմ. պուրատա հէքիմիզէ թէքրար եէմին վէրտիրտի վէ օն բարալըգ էքմէք ալըպ պիզէ եէտիրտի. ոսնրա հէքիմիզէ խիթապէն.

— Պիզ եարըն պուրաեա կէլէճէեիզ, խիւտամը ճէլպ իտէճէիլիզ, պուլունն իչին սիզ կէօղիւ բէք պիր ատամ պուլաճագսընըգ տէիպ կիթտիլէր.

Իրթէսի կիւնիւ Գաղը չէշմէտէ ճանպաղ գասապ Հիւսէյին աղայը պուլտուգ. օտաեա կիրտիք, հաճի Ալի վէ Ահմէտ վէ գըլաղուղու իւչիւ կէլտիլէր, Հիւսէյին աղայա պիզի կէօսթէրէրէք.

— Պուլարըն իւչիւնէ եէմին իթտիրտիք, չիմտի եալընըգ սէն եէմին իտէճէքսին, պուրատա օլան հալլէրի

քիմսէյէ սէօյլէմէյէճէքսին. խիւտամը եարըն ախչամ ճէլպ իտէճէկիլի, սիզտէ պուրատա պուլուննաճագսընըգ.

Տէյուպ, օնատա եէմին իլթտիրտիլէր վէ սօնրա պանա տէօնիւպ.— Հասան աղա, թիւթսիւյիւք իչին բարա գալմատը, օթուգ մէճիտիլէ վէրմէնիզ իճապ իտէր, տէտի վէ պէնտէ սանտըգտան օթուգ մէճիտիլէ չըգաղըպ վէրտիմ կիթտիլէր. Իրթէսի կիւնիւ վագթը մուսաեէնտէ կէլտիլէր. գասապ Հիւսէյին աղա, վէլճասըլ հէքիմիզ հաղըր իտիք, օրատա եէմէք եէտիք, հէքիմիզէ թէքրար եէմին վէրտիրտի. պուլունն իւղէրինէ պիր մանղալ աթէշ իսթէիլպ 33 նօմէրօլու օտաեա չըգտըլար, օրատա պէն վէ Մէհմէտ աղա, գասապ Հիւսէյին աղա հաղըր պուլուննաճագլարը հալտէ, պիր չօգ թիւթսիւ եագաղըլար, կէօղլէրիմ շէյլէր կէօղիւքմէյէ պաշատը. օ էսնատէ հաճի Ալի օգուլմաեա պաշլատը. Հաճի Ահմէտտէ պիր իսթիգամէթ իւղրէ տուրմագտա իտի, կէօղլէրիմ էօլլէ թօհաֆ շէյլէր կէօրմէկէ պաշատըղը սըրատա, հաճի Ալի պէնի չաղըրորդ, պէնտէ եանընա կիթտիմ, պագաղըմ քի օ Թահթա գալէտէն ալընան սանտըգլարըն իչի քեամիլէն ալթուն տօլտուգտան սօնրա, իւղէրէրինտէ տաիսի պիր չօգ լիրալար տուրմագտա տըր. (կէօրիւնիւր քի պու հաճի էֆէնտիլէր օգգապաղըգ սանաթընրտա բէք կիւզէլ իքմալ իթմիլլէր). Պանա պուլարը կէօսթէրտիքտէն սօնրա, էլիմէ պիր թանէ ալթուն վէրէրէք.

— Պուլուն աղընա ալ, վէ լաքին քիմսէյէ պիր սէօղ սէօլլէմէ, աղըն չարբըլըր, աշաղըեա կիթ, պիր տէսթի սու կէթիւր տէտի.

Պէնտէ ալթուն աղըրմտա քիմսէ իլէ գօնուլմագսըղըն աշաղըեա ինտիմ, պիր տէսթի ոու կէթիւրիպ վէրտիմ. պու սըրատա էվլէլէն ալտըմըջ օլտուղու սիեաճ թափուղու իսթէտի վէրտիմ «սիզ տըշարբեա չըգըն» տէտի. պիզ աշաղը ինտիք. քէնտիսի տէէնիպ, «թափուղու խիւտա ալտը» տէտի. սօնրա անատըգ քի հալվանըն պաշընը գօքարըպ աթմըշ. «պուրատա պիր թիւթսիւ եագաղըմ» տէտի վէ թիւթսիւյիւ եագաղըգտան նօնրա

Մապաթ Էմ

ԻԼԱՆԱԹ

ՖՕՐԹԻԻՆԱ

Տէնիճ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍՐ

Պ Ե Լ Ի Ն Տ Է

Էֆէնտի

Իսթանպուլտա պիր աճէնթ յի ումուլի ինտա, վէ խտարէսինի,

Բասիմ Բաշա խանընսա 13 վէ 14 նիւմէրօլու մաղաղատա պուլունն

ՏԻՐԱՆ Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Էֆէնտիէ ինալէ իթմիշ օլտուղուդու պէնալէ թէֆէսիլիւր խտերիզ.

Տիրան Ս. Մանուկեան էֆ. տէնիզ վէ գարտ նագլիկաթընա գարը պիլ ճիմէ սիկուրթա սէնէտլէրինի, նամըմըգա իմըա իթմէկէ մէկըուն տուր.

Երմի սէնէյի միւթէճալիզ օլան վէ Պէրլինտէ միւլաէս պուլունն չիրքէթիմիզ, քէնտի թէհաճիւտաթընն տիգգաթ վէ հագգանիկէթլէ իճրսը խուսուսունտա, բաղպէթու միւլթլիլէրինէ, թէհաթիւթը լաղմէի իթանէ հաղըր տըր.

Էմիլիէթիւրիզէ մօզնար օլմաղըղըղը իւմիտլէ ինթիւրամթը ֆսեիգամըղը գապուլ իլլէմէնիլի բէճա խտերիզ.

ՖՕՐԹԻԻՆԱ

Տէնիճ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍՐ

Մէպիլէ «Տոն-Տոն»
ՅՐ. ՊՈՒՇԻԻՍ

ՖՈԹՕԿՐԱՖ

ԳԱՐԱԳԱՅԵԱՆ ՊԻԱՏԵՐԻԵՐ

ԳՈՒԼԷ ԳԱՐՈՒ ՆՕ. 677

Միւլթիլէրիլէրիմիզի մէմունն զըմագ, էսկիտէն պէրու մէսլէքիմիզ օլտուղու աթմէնի. մալիւմիւ տիր. Պու տէֆա Էվրօքուլըն էն մէհնար ֆապիղալարընտան ճէլպ իտէրէք, ալթըլլէմիլի տանաթմը օլտուղուդտան, միւրաճաթ իտէճէք միւլթիլէրիլէր հէր հալտէ մէմունն գալաճաղըլատըր. Գաթալը հալատա պիլէ բէ իմ չիքիլի. 2օճուղար վէ չօգ տուրմաղա թէհամմիւլիւ օլմալտիւր իչին, էն սան իւսիւլտէ (էնսթաթանէ) եանի միւլթիլէրիլի եօրմագսըղըն բէսիմէր չէքիլիլի. Պուլունն մաատա ֆօթօկրաֆ իչիւն էն մէհնար ֆապիղալարտան հէր ճինս մաքինա վէ լէվագիմթ վէ էճգա կէթիլթտիրիլիպ, էվլէն ֆիլաթլէ սաթըլուր.

Միւրաճաթ իտէնլէրէ մէճճանէն տէրս վէրիւլուպ, մէրագըլտը իչիւն 180 զրուշա գատար մաքինալար ֆիրուլթ օլունուր.

Յովհաննէս Յ. Պալքճեան էֆէնտի
եաղըխանէսի թէքրարէն Պիւսիւք Եէ-
նի խանտա իւսթ գաթտա 38 նիւմէ-
րօլու օտաեա նազլ իտէրէք քէմաֆ-
իւս սապրգ հէրնէվի ումուրու թաշ
ըրիյեէ վէ պիզգաթ իճրայի վէքեա-
լէթի տաափիյեէ վէ միւմէյեիզլիք ,
վէ բույեթի մուհասէպէ վէ սայիրէ ի-
լէ իշթիզալ իթմէքտէ տիր :

Եիկիրմի պէշ սէնէտէն միւթէճա-
վուզ տուր քի պուլունմուշ օլտուղու
միւթէլիֆ մէճմուրիյեթլէրտէ , վէ
խուսուսի իշէրտէ քէսպ իթտիկի թէ-
ճարիպի ատիտէ սէմէրէսի օլարագ ,
թարաֆընա միւրաճաաթ իտէն աւհա-
պը մէսալիհի վէ խուսուսիյի թէմ-
եիզ վէ իսթինաֆը տափա զըմընտա ,
թաշրատան իշ իհալէ իտէն զէվաթը
սուհուլէթլի թարիգլէր վէ էմնիյէթ-
պախշ մուգափէլէրլէ խօշնուտ իթմէք-
տէ իտուկիւնի պէեան իտէրիզ :

Սալք Մամուլն սահիպ իմթիեազը
Ալվազեան էֆէնտի , Գալաթտա ,
էնչէնպիհ . Պաղարընտա , Իբսի խա-

նընտա պիր մաղազա քիւշառնլէ նէֆիս
զէյթին եազը , վէ լէզլ գ շարապ վէ մաս-
տիւա վէ էն ալէա ճիւսիտէն տէ սապուսն
վէ քէզալիք էնփայի նէֆիս գօնեաքար վէ
հաթթա խօթ Սալաթն գօնեազը աախի կէ-
թիթմէք տէ պո լուսուղուտան մէմուսն
օլմազլըզը արզու իտէն զաթլարըն թէշրիֆ
լէրի իսթար վէ տափէթ օլունուր :

Պօղչա առասընըն պիր սէնէլիքտէն եի-
կիրմի սէնէլիքէ դատար էսիի շարապար-
իլէ , Գըպըրըն տախի գուճանտարիս թէս-
միյէ օլունան շալապար պուլունտուղուն-
տան , լիւզումն պուլունա զաթլարըն մա-
իւմէր , օլմազ ինզրէ , իլան օլունուր :

ՔՕՔ ՔԷՕՄԻԻՐԻԻ ՏԷՓՕՍՈԻ

Մէզքիւր տէփօնտն սահիպի , Յովէլ Կ.
Աարինեան , պու տէֆա սօպա վէ չ մաշը
իշուն ա հա ճիւսիտէն օտուն վէ քէօմիւս
կէթիթմիշ օլուպ , Յընտ գըլտա քէրէս-
թէճի սօգազընտա , 14 նումէրօլու տիւրօ
քէանտա , զաեթէ էնվ ն ֆիեաթլա ֆի-
րո խթ իթմէքտէ օլտուղինը վէ արզու ի-
տէնլէր իշուն ալէա ճիւստէն , մանկալ քէօ-
միւրիւ տախի պուլունտուղընը բաղալ թլու-
էնալիեէ խա սէթէն իլան ու պէյան իտէր :

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ն Շ Ա Ն Պ Ե Ր Պ Է Ռ Ե Ա Ն

ՃԱՆՖԵՍԱԾԻ ԱԻԵՏԻՍ ՊԷՅԼԵՐԵԱՆ

ՍԹԱՆՊՕԼՏԱ ՉՍՐՇՈՒԻ ԲԷՊԻՐՏԷ ՍԱՆՏԱԼ ՊԷՏԷՍԹԷՆ ՍՕԳԱՂԸ ՆՕ. 7

Իշպու մաղազաա սիեան վէ բէնկլի ֆիսթանլըզ , ճէհէզ իշին իբէքլի դու-
մալարըն էն էյի վէ կիւզէլ ճիւստէրի , կրօն . ֆայլ ֆրանսէ , արմիւր մէրվէյ-
ե-զ , սաթէն , լիօն , բէնկլի աթլազ , մանթօլուգ չիշէքլի գաաթիֆէ , կարնիլիք
չըպ լզլու գաաթիֆէ , գալ էլի ֆիսթանլըզ , վէ իբէքլի կըրնաաթի գաաթիֆէի պու-
լունտուղունտան , միւրաճաաթ իտէճէք քէաֆիֆէի բաղալէթլու միւշթէրիլէրին
կէրէք էմթաանըն նէֆֆաաթէթ վէ զարաֆէթի , վէ կէրէք ֆիսթալարըն էնվէնի-
եթթինէ խշնուտ օլաճազարը պէեան օլունուր :

Օ Գ Ր Ո Ւ Ա Ս Ա Ն

ԿԱԼԱԹԱ ԵԻԻՔՍԷՔ ԳԱՆՏՐՈՐԸՄՏԱ ՎՕՅՎՕՏԱ ԳԱՐՇԸՍԸ ՆՕ. 94

Պիւլիւք առամ իշիւն , թազըմ էլուիտէ
Չաքլթ բանթալօն , եէլէք 180 դրշ
—
Չէշիալի բէնքլէրտէ սաեթրաճը թագ մ
— 120 դրշ
Իբէք վէ երունտան չէքիլ վէ պիշիլի կիւ-
զէլ թագըմ 170 դրշ
—
Կիւմիւլիւ վէ թիւթիւն բէնկիւտէ սիւս-
իւ վէ չէքլ իլէ պիշիլիլի իւզէլ թա-
գըմ 200 դրշ
—
Ֆէվգէլաաթ սիւսիւ չուպուղլու վէ չէ-
քիլ իլէ պիշիլիլի զաեթթ կիւզէլ թագըմ
— 240 դրշ
Պիեիւք առամ իշիւն սիեան չուհա վէ
հա ֆաւնէտէն տաեանազը վէ էիւզէլ
բարթիւսիւ 120 դրշ
—
Իշի իբէք , թէրլիլի բիշիլի , սիւս լ բէք
կիւզէլ վէ բէք մօտա չուպուղլու բար-
թիւսիւ 2 20 դրշ

Իշի իբէք , տէվէ թիւթիւ վէ եա թիւ-
թիւն վէ եաթաա էլէքթրիգ բէնկիւտէ
զաեթթ սիւսիւ պիշիլիլի չուհաաան բար-
թիւսիւ 220 դրշ
—
Սիեան ֆաւնէլ բէտէնիթ գօսթիւմի ի-
լէ զաեթթ կիւզէլ չուպուղլու բանթալօն
— 240 դրշ
—
Պանթուր գօնթիւմի , սիեան վէ հա
գանվ բէնկիւտէ ֆաւնէ , չէքիլէ պի-
շիլիլի կիւզլ 200 դրշ
—
Իբէք եէլէկ պիշիլի վէ սիւսիւ 50 դրշ
—
Պիւեիւք առամ իշիւն , չուպուղլու գազ-
մի , տէն իբթլըմագ բանթալօն 50 դրշ
—
Տիւզ քուճաշտան չուպուղլու բանթալօն
զաեթթ պիշիլիլի վէ կիւզէլ 90 դրշ